RAPORTI PERIODIK

(për punën e Parlamentit të Kosovës)

PERIODICAL REPORT

(on the work of Kosova Parliament)

2007

INSTITUTI DEMOKRATIK I KOSOVËS • KOSOVA DEMOCRATIC INSTITUTE

KOSOVA DEMOCRATIC INSTITUTE

PËRMBAJTJA

MISIONI

Misioni i KDI është të mbështesë zhvillimin e demokracisë duke fuqizuar qytetarët dhe sektorin joqeveritar për të ndikuar në rritjen e transparencës, përgjegjshmërisë dhe llogaridhënies së institucioneve qeveritare dhe përmirësimit të efikasitetit të këtyre
institucioneve përmes pjesëmarrjes së qytetarëve në vendimmarrje.

VIZIONI

KDI synon të jetë një organizatë rajonale me ndikim në proceset politike përmes ofrimit të asistencës në procesin e demokratizimit.

MISSION

KDI's mission is to support democratic development by empowering nongovernmental organizations and citizens to enhance the transparency, accountability and responsiveness of governing institutions and improve the efficiency of these institutions through citizen
participation in decision-making.

VISION

KDI aims to be regional organization that influences political processes by offering assistance in the process of democratization

3. **I. ANALIZË E PUNËS SË KUVENDIT TË KOSOVËS**
3. Seancat plenare të mbajtura gjatë periudhës Janar- Prill 2007
4. Pjesëmarrja në seanca
5. Trendi i diskutimeve
6. Ngitja e çështjeve
7. Numri i projektligjeve të shqyrtuara

8. **II. ANALIZË E PUNËS SË KOMISIONEVE PARLAMENTARE**
8. Mbarëvajtja e mbledhjeve të Komisioneve
9. Komisionet si shqyrtues të projektligjeve
10. Komisionet si mbikëqyrës në implementimin e ligjeve
11. Dëgjimet publike dhe pjesëmarrja qytetarëve në ligjbërje

TABLE OF CONTENTS

3. **I. ANALYSE ON THE WORK OF KOSOVA ASSEMBLY**
3. Plenary sessions held during period January-April 2007
4. Participation in the sessions
5. Trend of discussions
6. Raise of matters
7. Number of discussed Draft-Laws

8. **II. ANALYSIS ON THE WORK OF PARLIAMENTARY COMMITTEE'S**
8. Progress of committee meetings
9. Committees in discussing Draft-Laws
10. Committees as monitors of implementation laws
11. Public hearings and civic participation in law-making

Instituti Demokratik i Kosovës (**KDI**) që nga shkurti i vitit 2006 është duke bërë monitorimin e punës së Kuvendit të Kosovës, Komisioneve Parlamentare dhe disa Kuvendeve Komunale .

Duke fituar nga përvojat ndërkombëtare dhe vendore KDI luan rol aktiv në mbështetjen e reformave politike përmes fuqizimit të ndikimit të OJQ-ve dhe grupeve qytetare në avancimin e transparencës, llogaridhënjes dhe përgjegjshmërisë së institucioneve qeveritare. Metedologjia e veprimit të KDI dhe akterve tjerë që synon KDI ti përfshijë janë tentativa për të avancuar një kulturë më të lartë demokratike e cila do të na sigurojë një qeverisje më funkcionale në njëren anë dhe në anën tjetër një shoqëri qytetare më të fuqishme dhe më mirë të informuar për të ushtruar kontrollin e saj mbi të zgjedhurit.

Raporti peridodik për punën e Kuvendit të Kosovës dhe komisioneve parlamentare për periudhën janar – prill 2007, pasqyron analiza dhe informata të cilat janë marrë nga monitorimi proaktiv i punës së Kuvendit dhe Komisioneve, gjithashtu raporti përmban dhe një numër rekomandimesh drejtuar Kuvendi dhe Komisioneve me qëllim të avancimit të përformancës dhe produktivitetit gjatë punës së tyre.

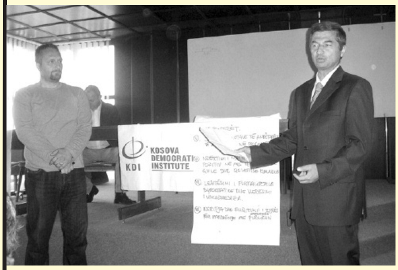

KDI me këtë rast dëshiron ti falënderoj sinqerisht të gjithë partnerët dhe zyrtarët e zgjedhur për frymën pozitive të bashkëpunimit me KDI dhe kontributit të tyre në nxjerrjen e ketij raporti periodik.

Ismet Kryeziu
Drejtor ekzekutiv

I. ANALIZË E PUNËS SË KUVENDIT TË KOSOVËS

KDI gjatë monitorimit të këtyre seancave ka vërejtur shkeljen e rregullës 23 pika 2 e Rregullores së Kuvendit. Pra, në rastin për të cilin po flasim, nuk ka pasur paraprakisht ndonjë kërkesë për të amandamentuar rendin e ditës, ku Kryetari ka lejuar diskutimin, i cili nuk ka qenë i paraparë me rend dite.

REKOMANDIM

TË RESPEKTOHET RREGULLA QË KA TË BËJË ME FORMËN E DISKUTIMEVE DHE GJITHASHTU DUHET TË KETË NDËRHYRJE NGA ANA E KRYETARIT TË KUVENDIT KUR KEMI ÇËSHTJE, TË CILAT DISKUTOHEN PA QENË PJESË E RENDIT TË DITËS.

SEANCAT PLENARE TË MBAJTURA GJATË PERIUDHËS JANAR- PRILL 2007

Nga grafikoni tabelar anash shohim se gjatë periudhës katër mujore janar-prill 2007 Kuvendi i Kosovës ka mbajtur gjithsej 11 seanca plenare te rregullta dhe 1 seancë të veçantë.

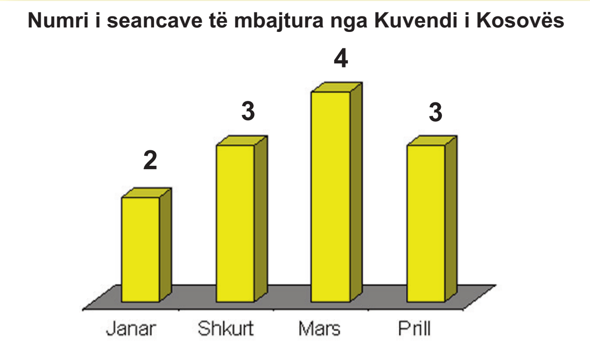

Trendi i mbajtjes së seancave përafërsisht është përshkruar si i njëjtë në të katër muajt: në janar janë mbajtur 2 seanca, në shkurt 3 seanca, në mars 4 seanca dhe në muajin prill 3 seanca.

Seancë e veçantë ishte ajo e datës 14 mars, ku Grupit i Unitetit i informoi deputetët e Kuvendit të Kosovës në lidhje me rrjedhën e negociatave të fundit.

Pikat me të rëndësishme në këto seanca janë dalluar në seancën e 14 marsit, ku Grupit i Unitetit i informoi deputetet e Kuvendit të Kosovës në lidhje me rrjedhën e negociatave të fundit dhe njëherit deklarata e parlamentit në mbështetje të planit të Ahtisarit .

Ndërsa sipas Rregullës 22, pikës 10 (a) në rastet kur diskutuesi largohet nga çështja e parashtruar për diskutim, Kryetari i Kuvendit është i obliguar që të kujdeset për rregullin, ku është dashur t'ia tërheq vërejtjen deputetëve të Kuvendit me rastin e diskutimit të tyre, i cili nuk ka qenë i paraparë me rend dite.

I. ANALIZË E PUNËS SË KUVENDIT TË KOSOVËS

PJESËMARRJA NË SEANCA

Kuvendi i Kosovës në pajtim me Rregulloren e Punës se Kuvendit të Kosovës, zhvilloi mbledhjet e rregullta edhe gjatë periudhës Janar - Prill të vitit 2007. Kuvendi ka zhvilluar gjithsej dymbëdhjetë (12) punime në seanca plenare. Në të gjitha këto seanca ka pasur pjesëmarrje të mjaftueshme nga ana e deputeteve dhe, si rezultat është arritur kuorumi i mjaftueshëm për mbajtjen e seancave plenare. Gjate muajit shkurt 2007 Kuvendi i Kosovës ka zhvilluar tre (3) seanca plenare, seanca këto që janë karakterizuar me një trend më të madh pjesëmarrësish gjatë katër mujorit të parë të vitit 2007.

Deputetët që më se paku ishin të pranishëm gjatë gjithë seancave plenare të zhvilluara gjatë muajit janar-prill të vitit 2007 janë :
Hashim Thaçi(8/12), Veton Surroi(7/12), Sabit Rrahmani(7/12), NaserOsmani (6/12), Ethem Çeku (4/12), Hajredin Kuçi (4/12), Gjergj Dedaj (4/12).

Grafika anash pasqyron numrin e deputetëve pjesëmarrës në seancat plenare gjatë muajve janar - prill 2007.

KDI gjatë monitorimit të seancave ka vërejtur lëvizje të shumta të deputetëve gjatë mbajtjes së seancave, si: hyrje dalje, lëshime të seancave, komunikime me telefona.

REKOMANDIMET:

- Instituti Demokratik i Kosovës rekomandon Kryesinë e Kuvendit të Kosovës që me një dispozitë ligjore ose me vendim të rregullojë çështjen e mungesave, si dhe lëshimet e seancave plenare nga deputetët para përfundimit të punimeve.

- Instituti Demokratik i Kosovës rekomandon Kryesinë e Kuvendit të Kosovës, që gjithashtu të rregulloj çështjen e përdorimit të telefonave brenda punimeve të seancave plenare, gjë e cila do të zbuste lëvizjet e shumta të deputeteve brenda dhe jashtë sallës.

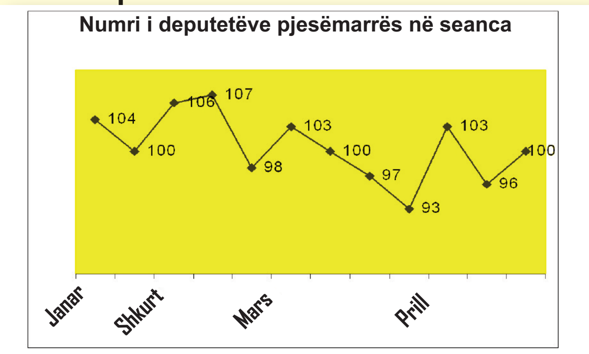

I. ANALIZË E PUNËS SË KUVENDIT TË KOSOVËS

TRENDI I DISKUTIMEVE

Përqindja e deputetëve të angazhuar në diskutime, varion prej 18% deri në 45% me ndryshime jo të mëdha nga seanca në seancë, duke marrë për bazë dhe pikën e rendit të ditës që diskutohet në seancat plenare. Pikat e rendit të ditës, të cilat kanë nxitur angazhimin e deputetëve për t'u bërë pjesë e debateve kanë qenë në seancat gjatë muajit shkurt, kur për rend dite ishte diskutimi për pakon e Ahtisarit ku është arritur kuota më e lartë e angazhimit me 45%.

Angazhimi i deputetëve të Kuvendit të Kosovës në amandamentimin e akteve të miratuara nga Kuvendi i Kosovës, janë gjithsej 50 amandamente. Nga këto amandamente, 31 janë bërë nga deputetët, të cilët vijnë nga radhët e partive të pozitës, ndërsa deputetet, të cilët vijnë nga radhët e partive opozitare kanë bërë gjithsej 19 amandamente.

KDI gjatë monitorimit ka evidentuar se, zakonisht në seancat plenare mbi 70% e deputetëve nuk angazhohen në trajtimin e çështjeve, ose këtë e bëjnë nëpërmjet përfaqësuesve të grupeve parlamentare apo dhe angazhimit të tyre në komisione.

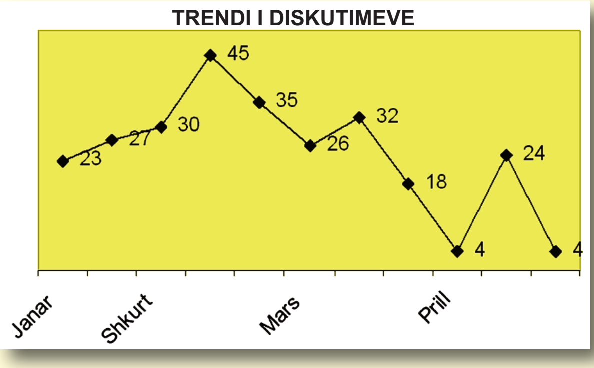

REKOMANDIM:

KDI REKOMANDON SHPËRNDARJEN E PËRGJEGJËSIVE NGA ANA E GRUPEVE PARLAMENTARE SI DHE ANGAZHIMIN MË TË MADH TË DEPUTETËVE NË TRAJTIMIN E ÇËSHTJEVE NË SEANCAT PLENARE TË KUVENDIT TË KOSOVËS.

NGA TABELA MUND TË LEXOJMË GRAFIKËN PËR TRENDIN E PJESËMARRJES TË DEPUTETËVE NË DISKUTIME GJATË PERIUDHËS KATËR MUJORE JANAR-PRILL 2007

I. ANALIZË E PUNËS SË KUVENDIT TË KOSOVËS

NGRITJA E ÇËSHTJEVE

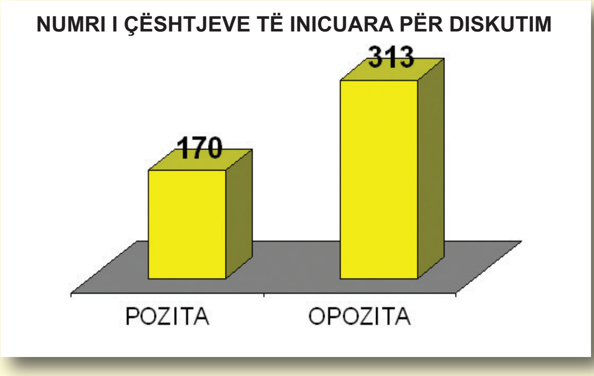

TABELA E MËSIPËRME KA PËR QËLLIM QË TË PASQYROJË NË MËNYRË GRAFIKE, NUMRIN E PËRGJITHSHËM TË ÇËSHTJEVE TË NGRITURA NË DISKUTIM, GJATË SEANCAVE PLENARE NGA DEPUTETËT E KUVENDIT TË KOSOVËS DUKE PËRFSHIRË SUBJEKTIN POZITË-OPOZITË.

jatë periudhës janar –prill 2007 në 12 seancat e mbajtura ne Kuvendin e Kosovës janë trajtuar apo iniciuar për trajtim 492 çështje, 179 vijnë nga deputetet të pozitës dhe 313 nga deputetët e partive në opozitë.

Numri më i madh i çështjeve të cilat kanë ngritur deputetët gjatë diskutimeve të tyre kanë qenë kryesisht si çështja e Feronikelit, Telefonise mobile, Aeroportit, Decentralizimit në baza etnike, funksionimit të gjykatave, strukturave paralele ne Veriun e Mitrovicës, mungesa e shërbimit intelegjent etj

Seancat të cilat janë përshkruar me nr me të madh të diskutimit të çështjeve janë ajo me 26 janar, 09 shkurt dhe me 16 mars kur në këto tre seanca për rend dite është diskutuar për Procesin e Privatizimit në Kosovë, Dokumenti i Ahtisarit dhe Gjendja e Sigurisë në Kosovë.

KDI gjate kësaj periudhe të monitorimit ka vërejtur se deputetet shpeshherë trajtojnë çështje për diskutim jashtë pikës së rendit të ditës .

REKOMANDIM:

KDI REKOMANDON DEPUTETËT E KUVENDIT TË KOSOVËS QË GJATË SEANCAVE PLENARE, ME RASTIN E DEBATIMIT PËR NJË ÇËSHTJE KRUCIALE TË DALIN ME REKOMANDIME KONKRETE DUKE I IKUR NE KËTË MËNYRË DEBATIT TË GJERË, PA NDONJË PRODUKTIVITET.

I. ANALIZË E PUNËS SË KUVENDIT TË KOSOVËS

KDI gjatë monitorimit të seancave plenare ka vërejtur se grupet parlamentare deri tash nuk kanë propozuar asnjë projektligj nga ana e tyre. Gjatë kësaj periudhe katër mujore i vetmi propozues i projektligjeve në Kuvendin e Kosovës ka qenë Qeveria.

REKOMANDIM:

REKOMANDOJMË QË SI PROPOZUES TË LIGJEVE TË PARAQITEN EDHE GRUPET PARLAMENTARE APO DHE DEPUTETËT NË MËNYRË INDIVIDUALE, TË MBËSHTETUR NGA PESË DEPUTETË TË TJERË PËR TË MARRË INICIATIVË.

NUMRI I PROJEKTLIGJEVE TË SHQYRTUARA

Projektligjet, të cilat kanë qenë temë e diskutimeve në Kuvendin e Kosovës në shqyrtimin e **parë** kanë qenë kryesisht projektligjet nga: Ministria e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor 2 projektligje, nga Ministria e Punëve të Brendshme 4 projektligje si dhe 1 projektligj nga Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural .

Projektligjet të cilat kanë kaluar në shqyrtimin e **dytë** kanë qenë nga Ministria e Shërbimeve Publike 1 projektligj, Zyra e Kryeministrit (ZKM) 1 projektligj, Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural 3 projektligje, Ministria e Shëndetësisë 4 projektligje, Ministria e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor 1 projektligj si dhe 2 projektligje nga Ministria e Punëve të Brendshme.

Gjatë periudhës katër mujore nuk është diskutuar as në shqyrtimin e parë as në atë të dytë asnjë projektligj që përfshihet në fushat e ministrive si:

Ministria e Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë, Ministria e Energjisë dhe Minierave, Ministria e Ekonomisë dhe Financave, Ministria e Pushtetit Lokal,

Ministria e Punës dhe Mirëqenies Sociale, Ministria për Komunitete dhe Kthim, Ministria e Kulturës, Rinisë, Sportit dhe Çështjeve Jorezidente, Ministria e Transportit dhe Postë-Telekomunikacionit dhe Ministria e Tregtisë dhe Industrisë.

NUMRI I PROJEKTLIGJEVE NË SHQYRTIM TË PARË DHE TË DYTË

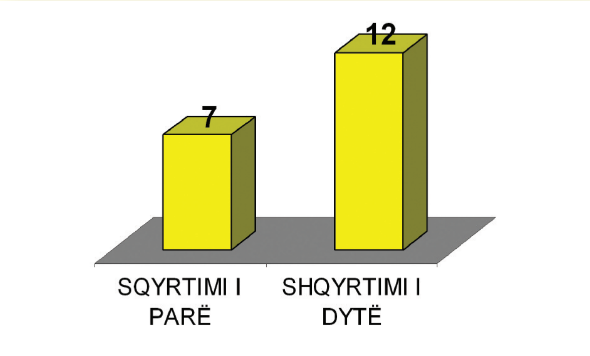

GJATË KËSAJ PERIUDHE KATËR-MUJORE NË KUVENDIN E KOSOVËS PATI MË TEPËR PROJEKTLIGJE, TË CILAT KALUAN NË SHQYRTIM TË DYTË, GJITHSEJ 12, NDËRSA NË SHQYRTIM TË PARË KALUAN GJITHSEJ 7PROJEKTLIGJE.

II. ANALIZË E PUNËS SË KOMISIONEVE PARLAMENTARE

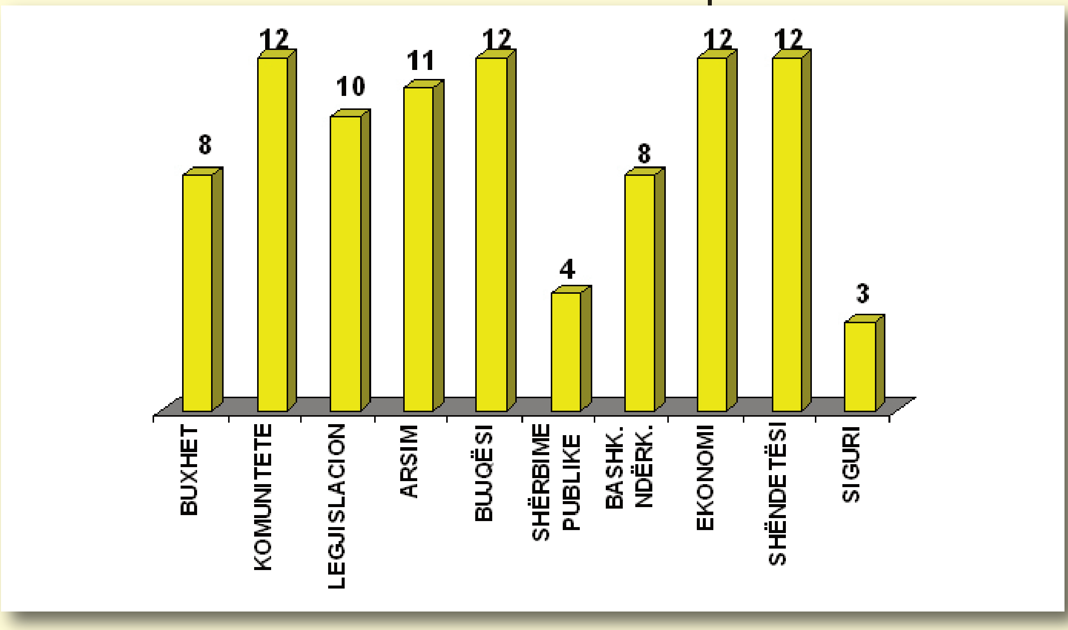

Tabela e mësipërme, pasqyron numrin e mbajtjes së mbledhjeve nga ana e komisioneve të Kuvendit të Kosovës gjatë periudhës janar - prill 2007

MBARVAJTJA E MBLEDHJEVE TË KOMISIONEVE

Nga 10 komisione sa numëron gjithsej Kuvendi i Kosovës, 2 komisione janë kryesore kurse 8 janë komisione funksionale . Gjatë kësaj periudhe Komisionet e Kuvendit të Kosovës kanë realizuar 91 mbledhje, ku janë shqyrtuar dhe amandamentuar projektligje që janë proceduar nga Qeveria në Kuvend.
Për nga numri i mbledhjeve të mbajtura, kryesojnë Komisioni për Shëndetësi, Komisioni për Ekonomi, Komisioni për Komunitete dhe Komisioni për Bujqësi me nga 12 mbledhje,Komisioni për Arsim i cili ka mbajtur gjithsej 11 , Komisioni për Arsim ka mbajtur 11 , Komisioni për Legjislacion 10, Komisioni për Buxhet dhe ai për Bashkëpunim Ndërkombëtar kanë nga 8 mbledhje të mbajtura. Ndërsa me numër më të vogël të mbledhjeve të mbajtura janë: Komisioni për Shërbime Publike me 4, Komisioni për Siguri me 3 mbledhje të mbajtura.

KDI gjatë monitorimit ka vlerësuar se mbledhjet e komisioneve të Kuvendit të Kosovës, gjatë kësaj periudhe raportuese janë thirrur në pajtim me rregullën 43 të Rregullores së Punës së Kuvendit të Kosovës.
Po ashtu, KDI ka vërejtur se gjatë mbledhjeve të komisioneve është bërë praktikë nga ana e disa anëtarëve të komisionit mosqëndrimi deri në fund të mbledhjës.

REKOMANDIM:

KDI, REKOMANDON ANËTARËT E KOMISIONEVE, QË TË JENË MË TË PËRGJEGJSHËM NË RESPEKTIMIN E ORAREVE TË MBLEDHJEVE TË KOMISIONEVE .

II. ANALIZË E PUNËS SË KOMISIONEVE PARLAMENTARE

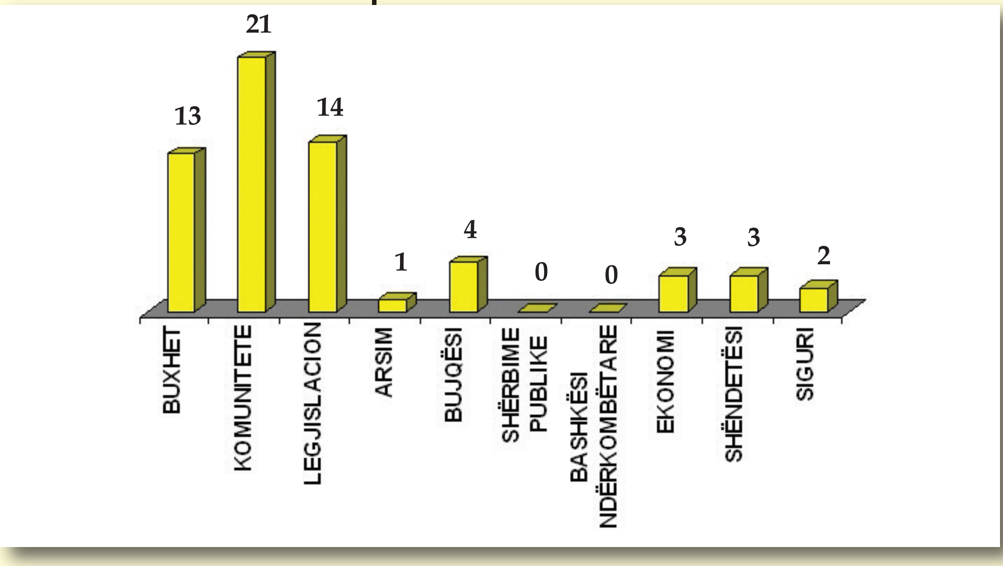

Tabela e mësipërme pasqyron numrin e projektligjeve të shqyrtuara nga ana e komisioneve të Kuvendit të Kosovës gjatë periudhës janar-prill 2007

KDI gjate monitorimit vlerëson se gjatë punës së shqyrtimit të projektligjeve nga ana e komisioneve, nuk ka pasur ekspertë apo qytetarë të mjaftueshëm, për të prezentuar në punën e këtyre komisioneve gjatë shqyrtimit e projektligjeve të caktuara, të cilat prekin fusha profesionale të rregullimit shoqëror.

REKOMANDIM:

KDI rekomandon Komisionet e Kuvendit të Kosovës që gjatë periudhës së ardhshme të punojë më tepër për angazhimin e më tepër ekspertëve si dhe qytetarëve gjatë kohës së amadandamentimit dhe plotësimit të projektligjeve, varësisht sipas fushës në të cilën prekin ato ligje.

KOMISIONET SI SHQYRTUES TË PROJEKTLIGJEVE

Duke pasur parasysh funksionin e komisioneve kryesore, përveç shqyrtimit të projektligjeve të fushës së tyre, shqyrtojnë të gjitha projektligjet që shqyrtohen dhe punohen nga ana e komisioneve funksionale. Në këtë aspekt vërehet dukshëm numër më i madh i shqyrtimit të projektligjeve nga: Komisioni për të Drejtat dhe Interesat e Komuniteteve, Komisioni për Buxhet dhe Financa dhe Komisioni për Legjislacion, Kornizë Kushtetuese, Barazi Gjinore dhe Peticione.
Të dhënat për numrin e projektligjeve të shqyrtuara gjatë periudhës janar-prill 2007, tregojnë se komisionet, të cilat prijnë me numrin e projektligjeve të shqyrtuara janë: Komisioni për Komunitete me numrin më të madh të projektligjeve të shqyrtuara 21, Komisioni për Legjislacion ka shqyrtuar 14 , Komisioni për Buxhet ka shqyrtuar 13. Ndërsa, komisionet me numër më të vogël të projektligjeve të shqyrtuara janë Komisioni për Bujqësi me 4, Komisioni për Ekonomi dhe Komisioni për Shëndetësi kanë nga 3 projektligje, Komisioni për Siguri 2, Komisioni për Arsim 1, përderisa Komisioni për Bashkëpunim Ndërkombëtar dhe Komisioni për Shërbime Publike nuk kanë shqyrtuar asnjë projektligj gjatë periudhës janar-prill 2007.

II. ANALIZË E PUNËS SË KOMISIONEVE PARLAMENTARE

KOMISIONET SI MBIKQYRËS TË IMPLEMENTIMIT TË LIGJEVE

Në bazë të rregulles 53 të Rregullores së Punës së Kuvendit të Kosovës, komisionet e Kuvendit obligohen që të bëjnë mbikëqyrjen në zbatimin e ligjit nga ana e Qeverisë së Kosovës, duke përfshirë raportimin e ministrisë përkatëse në komision, ushtrimin e kontrollit të veprimtarisë së përgjithshme të ministrisë përkatëse nga ana e komisioneve, si dhe vizitat e anëtarëve të komisonit në ministritë përkatëse.

Gjatë periudhës janar-prill 2007 vetëm Komisioni për Ekonomi, Tregti, Industri dhe Energjetikë është angazhuar në mbikëqyrjen e implementimit të Ligjit për Mbrojtjen e Konsumatorit. KDI vlerëson se mbikëqyrja e implementimit te vetëm një ligji nga ana e një Komisioni, është i pamjaftueshem dhe pasqyron angazhim jo të kënaqshëm të mbikëqyrjës së implemëntimit të ligjeve.

Gjatë monitorimit, KDI, vlerëson se shpeshherë paraqitet si pengesë për komisionet edhe mosgatishmëria e minsitrive për të raportuar para komisioneve.

Komisonet të cilat kanë hasur në këto veshtirësi janë Komisioni për Buxhet dhe Financa dhe Komisioni për Shëndetësi, Punë dhe Mirëqenie Sociale.

- Raste të tilla jane evidentuar më 10.4.2007 gjatë monitorimit të Komisionit për Shëndetësi, ku ishte i ftuar ministri i shëndetësisë Sadik Idriz për të raportuar lidhur me implementimin e Ligjit për inspektoratin shëndetësor ku në vend të tij ka prezentuar z. Zef Komoni inspektor i lartë. Mungesa e tij ka detyruar anëtaret e komisionit që ta kushtëzojnë debatin rreth kësaj teme.

- Rast tjetër është evidentuar më 17.4.2007 ne mbledhjen e Komisionit për Buxhet dhe Financa ku ishte ftuar ministri i Ekonomisë dhe Financave z. Haki Shatri, për të shqyrtuar raportin e pasqyrave financiare për vitin 2006 dhe përkundër ftesës së bërë komisioni nuk ka marr konfirmim për prezencën ose mos prezencën e tij dhe vazhdimi i mbledhjes pa të është konsideruar i paarsyeshëm duke pasur parasysh faktin se bëhet fjale për një sektor të rëndësishëm të fushës së tij.

REKOMANDIM:

KDI, rekomandon komisionet për një angazhim më të madhe në monitorimin e ligjeve në fuqi nga ana e Qeverise; për të përmbushur rolin e tyre mbikqyrës dhe njëherit për të siguruar funksionim më efikas të legjislacionit.

KDI, rekomandon ministritë që të respektojnë obligimet ligjore si dhe të shprehin gatishmëri me të lartë për të raportuar për punën e tyre, përballë komisioneve të Kuvendit të Kosovës

DËGJIMET PUBLIKE DHE PJESËMARRJA QYTETARE NË LIGJBËRJE

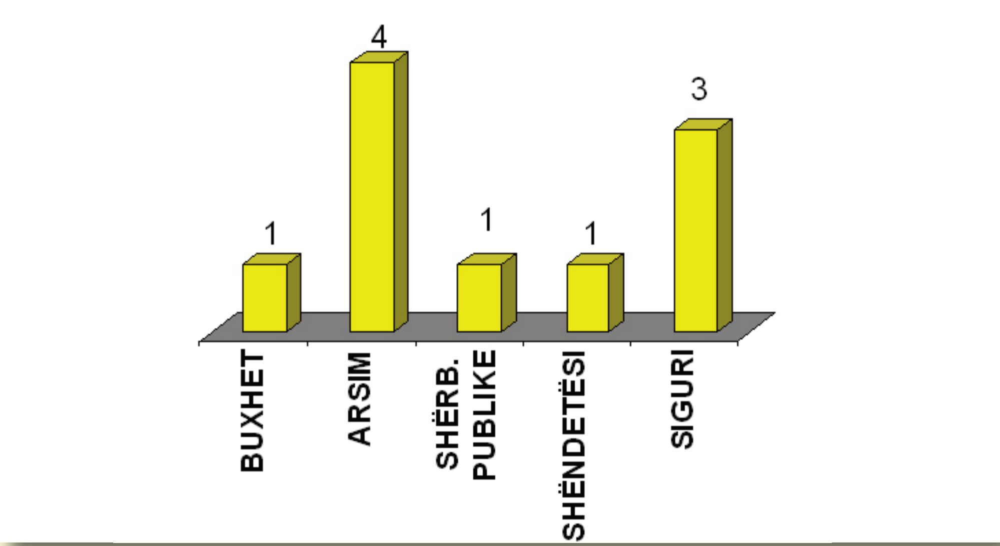

Dëgjimet publike të organizuara nga Komisionet

REKOMANDIM:

INSTITUTI DEMOKRATIK I KOVOVËS, REKOMANDON KOMISIONET PARLAMENTARE QË TË ZHVILLOJNË STRATEGJI PËR INFORMIM MË TË MIRË TË QYTETARËVE RRETH MBAJTJES SË DËGJIMEVE PUBLIKE.

KDI REKOMANDON KUVENDIN E KOSOVËS QË TË KRIJOJË VIJA BUXHETORE PËR KOMISONET PARLAMETARE, NË MËNYRË QË TË SIGUROHET EKSPERTIZA E EKSPERTËVE NGA JASHTË KOMISIONET.

Gjatë periudhës janar-prill 2007, në bazë të rregullës 45 të Rregullorës së Punës së Kuvendit të Kosovës, komisionet kanë organizuar 10 dëgjime publike, gjatë shqyrtimeve të projektligjeve me ekspertë e grupe interesi për të marrë sygjerimet, rekomandimet ose vërejtet e tyre.
Komisonet, të cilat kanë organizuar numër më të madh të dëgjimeve publike janë: Komisioni për Arsim, Shkencë,Teknologji, Kulturë, Rini e Sport, ku ka organizuar katër (4) dëgjime publike, Njëhereit është komisioni me më shumë dëgjime publike të organizuara gjatë periudhes 4 mujore. Pastaj Komisioni për Siguri numëron gjithsej 3 (tri) dëgjime publike të organizuara si dhe Komisioni për Buxhet dhe Financa, Komisioni për Shëndetesi, Punë dhe Mirëqenie Sociale dhe Komisioni për Shërbime Publike, Administratë Lokale dhe Media pasojnë me nga nje (1) dëgjim publik.
KDI vlerëson se dëgjimet publike të organizauara nga ana e komisioneve parlamentare janë karakterizuar me një pjesëmarrje të ulët të qytetaëve, ekspertëve dhe të organizatave jo-qeveritare.

I. ANALYSIS ON THE WORK OF KOSOVA ASSEMBLY

PLENARY SESSIONS HELD DURING PERIOD JANUARY-APRIL 2007

From chart on the side we can see that during this January-April 2007, four month period, Assembly of Kosova held in total 11 regular plenary sessions and 1 special session.

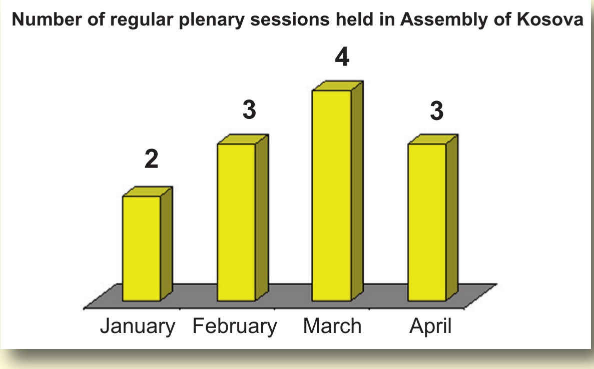

Trend of sessions holding is approximately the same in all four months: in January were held 2 sessions, February 3 sessions, March 4 sessions and in April 3 sessions.

Special session was that of March, 14, where Unity Team informed Assembly of Kosova deputies regarding flow of final negotiations. Most important items at these sessions were noted in session of March, 14 where Unity Team informed deputies on flow of final negotiations and also approved Assembly declaration in support of Ahtisaari plan.

Whereas, according to rule 22, point 10 (a) in cases when speaker departs from the matter opened for discussion, President is obliged to call for order and he had to remind deputies of the Assembly once their discussion was not foreseen according to agenda.

During monitoring of these sessions, KDI has noted breach of rule 23, point 2 of the Assembly Regulation. For the case we are talking, there was no prior request to amend the Agenda and President allowed discussion that was not foreseen in agenda.

RECOMMENDATION

TO RESPECT RULE THAT DEALS WITH FORM OF DISCUSSIONS AND ALSO TO HAVE INTERVENTION FROM ASSEMBLY PRESIDENT WHEN WE HAVE MATTERS DISCUSSED WITHOUT BEING FORESEEN IN THE AGENDA.

I. ANALYSIS ON THE WORK OF KOSOVA ASSEMBLY

KDI during monitoring of sessions noticed numerous moves of deputies during holding of session's, entering-exiting, leaving sessions, and phone communications.

RECOMMENDATIONS:

- Kosova Democratic Institute recommends Assembly of Kosova Presidency that through a legal provision or a decision regulate issue of absences and leaving of plenary sessions from deputies before conclusion of works.

- Kosova Democratic Institute recommends Assembly of Kosova Presidency to also regulate use of phones/turn off during work of plenary sessions this would also reduce numerous moves of deputies in and outside the chamber.

PARTICIPATION IN THE SESSIONS

Assembly of Kosova in accordance to Work Regulation of the Assembly of Kosova holds regular meetings and during period January-April 2007, Assembly held (12) plenary sessions in total. In all these sessions there was sufficient participation of deputies and as a result it was reached the necessary quorum tp hold plenary sessions. During February 200, Assembly of Kosova, held (3) plenary sessions, sessions that were characterized with a high trend of participants during initial four months of 2007.

Deputies with less participation in all plenary sessions held during January-April were:
Hashim Thaçi (8/12), Veton Surroi (7/12), Naser Osmani (6/12), Ethem Çeku (4/12),Hajredin Kuçi (4/12), Gjergj Dedaj (4/12).

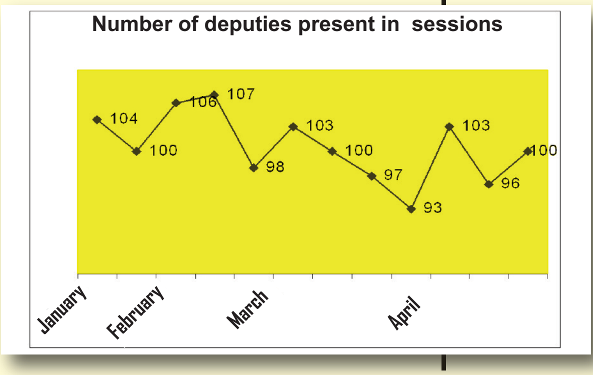

Chart on the side presents number of deputies present in plenary sessions during January-April 2007.

I. ANALYSIS ON THE WORK OF KOSOVA ASSEMBLY

TREND OF DISCUSSIONS

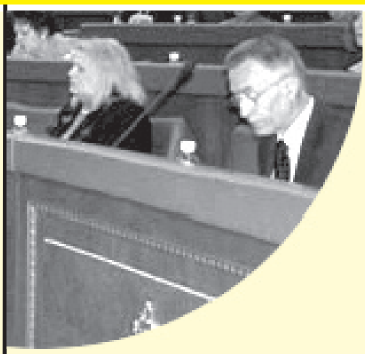

Percentage of deputies engaged in discussion varies from 18% to 45% with small change a session to session and based on item of the agenda discussed at plenary sessions. Items of agenda that raised engagement of deputies to become part of debates, these were sessions during February when agenda was about discussion over Ahtisaari's package and where the engagement quota was highest, 45 %.

Engagement of Assembly of Kosova deputies in amendments of acts approved by the Assembly of Kosova, there was a total of 50 amendments. From these amendments 31 were done from deputies who come from position parties, while deputies who come from opposition parties made in total 19 amendments.

During monitoring KDI has noticed that 70% of deputies usually don't engage in treating matters or they do this through representatives of Parliamentary Groups, or their engagement at committee's.

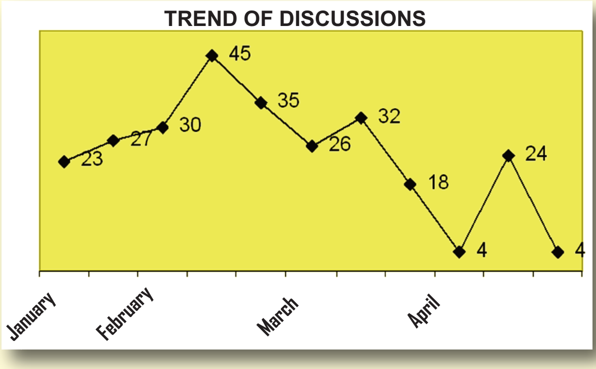

In the chart we can read trend of deputies' participation in the discussions during four month period January-April 2007

RECOMMENDATION:

KDI recommends distribution of responsibilities from Parlimanetary Groups and greater engagement of deputies when treating matters at the plenary sessions of Assembly of Kosova.

I. ANALYSIS ON THE WORK OF KOSOVA ASSEMBLY

During this period of monitoring, KDI noticed that deputies oftentimes discuss matters that are not part of agenda items.

RECOMMENDATIONS:

KDI recommends deputies of Assembly of Kosova that during plenary sessions and in cases when they discuss crucial matters come-up with concrete recommendations and avoid wider debates that are unproductive.

RAISE OF MATTERS

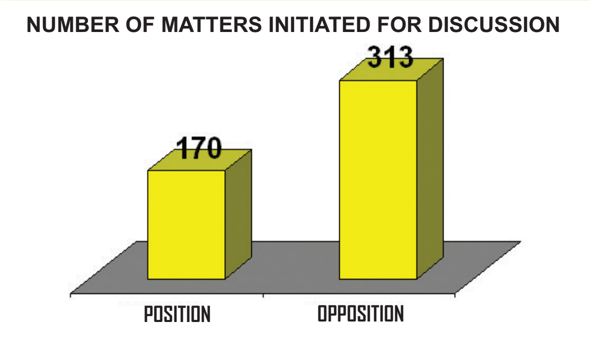

Chart above aims to reflect in graphic way the overall number of matters raised at discussions during plenary sessions from deputies of the Assembly of Kosova, including subject position-opposition.

During January-April period, in 12 sessions held at the Assembly of Kosova, 492 matters have been discussed or initiated for discussion, 179 of these come from position deputies and 313 come from deputies of opposition parties.

Highest number of matters raised from deputies during their discussions was mainly: issue of Ferronikeli, Mobile telephony, Airport, Decentralization on ethnic basis, functioning of courts, parallel structures in north of Mitrovica, lack of intelligence service etc.

Sessions characterized with highest number of matters discussed was that of January 26 and February 9 and that of March 16, these three sessions in their agenda's had: Privatization Process in Kosova, Ahtisaari document and Security Situation in Kosova. .

I. ANALYSIS ON THE WORK OF KOSOVA ASSEMBLY

NUMBER OF DISCUSSED DRAFT-LAWS

Draft-Laws that were matters of discussion at the Assembly of Kosova, in **first** discussion were mainly Draft-Laws of the Ministry of Environment and Spatial Planning 2, Draft-Laws of the Ministry of Labor and Social Welfare (2), Draft-Laws from Ministry of Interior Affairs (4) and Draft-Law of the Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Development 1.

Draft-Laws that passed in **second** discussion were: Ministry of Public Services 1 Draft-Law, Office of Prime Minister 1 Draft-Law, Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Development 3 Draft-Laws, Ministry of Health 4 Draft-Laws, Ministry of Environment and Spatial Planning 1 Draft-Law and Ministry of interior Affairs 2 Draft-Laws.

During four month period there was no discussion be it at first or second discussion of Draft-Laws that include area of ministries such as: Ministry of Education, Science and Technology, Ministry of Energy and Mines, Ministry of Economy and Finances, Ministry of Local Governance, Ministry for Communities and Returns, Ministry of Culture, Youth, Sports and Non-Residential Affairs, Ministry of Transport and Post-Telecommunications and Ministry of Trade and Industry.

NUMBER OF DRAFT-LAWS IN FIRST AND SECOND DISCUSSION

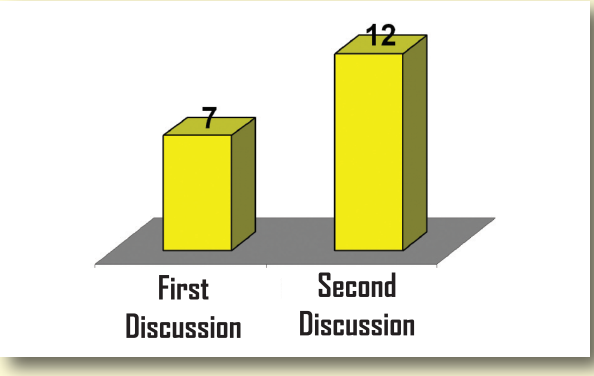

DURING THIS FOUR MONTH PERIOD, ASSEMBLY OF KOSOVA HAD MORE DRAFT-LAWS THAT PASSED AT SECOND DISCUSSION, 12 IN TOTAL, WHEREAS IN FIRST DISCUSSION PASSED 7 DRAFT-LAWS IN TOTAL.

KDI during monitoring of plenary sessions noted that Parliamentary Groups so far have not proposed any Draft-Law from their side, during this four month period, proposals for Draft-Laws to the Assembly of Kosova came only from the Government.

RECOMMENDATION:

WE RECOMMEND THAT PARLIAMENTARY GROUPS AND INDIVIDUALLY DEPUTIES SUPPORTED BY FIVE OTHER DEPUTIES TAKE INITIATIVES AND PRESENT IN PROPOSING LAWS.

II. ANALYSIS ON THE WORK OF PARLIAMENTARY COMMITTEE'S

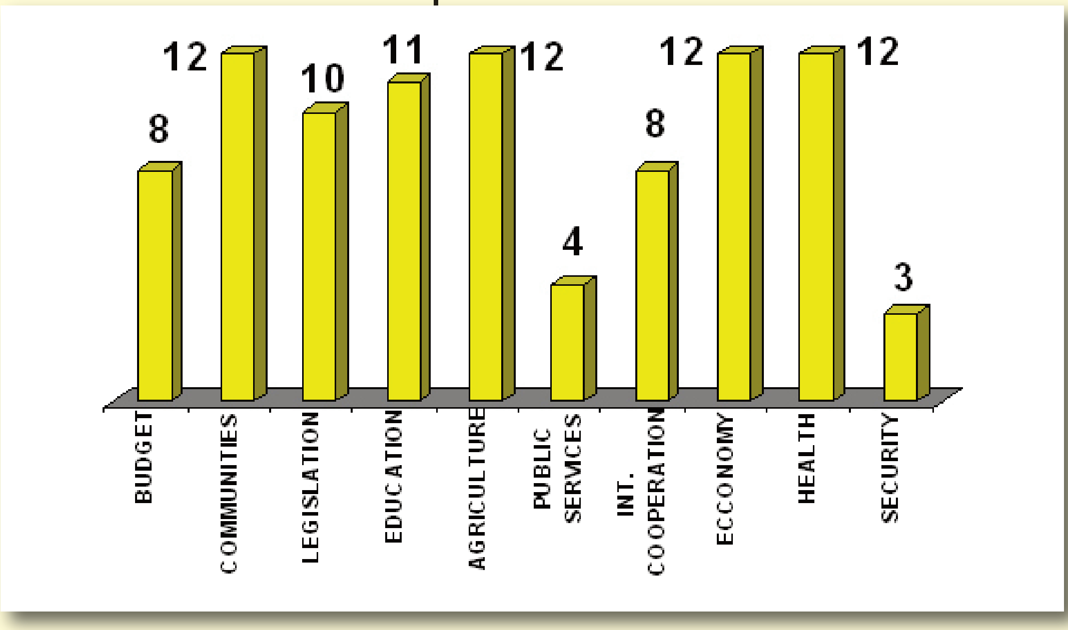

Table above shows number of meetings held from Assembly of Kosova committees during period January-April 2007.

PROGRESS OF COMMITTEE MEETINGS

From 10 committees that Assembly of Kosova has in total, 2 main committees and 8 of functional committees. During this period, Assembly committees held 91 meetings, discussed and amended Draft-Laws that were proceeding from the Government to the Assembly.
According to the number of meetings held, Committee for Health, Committee for Economy, Committee for Communities and Committee for Agriculture lead, each with 12 meetings held, Committee for Education held 11 meetings in total, Committee for Legislation held 10, Committee for Budget and Committee for International Cooperation held 8 meetings each, whereas with least meetings held are: Committee for Public Services 4 and Committee for Security 3.

During monitoring KDI evaluates that meetings of Assembly of Kosova committees, during this reporting period have been called in accordance to rule 43 of the Work Regulation of Assembly of Kosova.
KDI also noticed that during meetings of committees, now it became a habit of some committee members not to remain in the meetings till they end.

RECOMMENDATION:

KDI RECOMMENDS COMMITTEE MEMBERS TO BE MORE RESPONSIBLE IN RESPECTING SCHEDULE OF THE COMMITTEE MEETINGS.

II. ANALYSIS ON THE WORK OF PARLIAMENTARY COMMITTEE'S

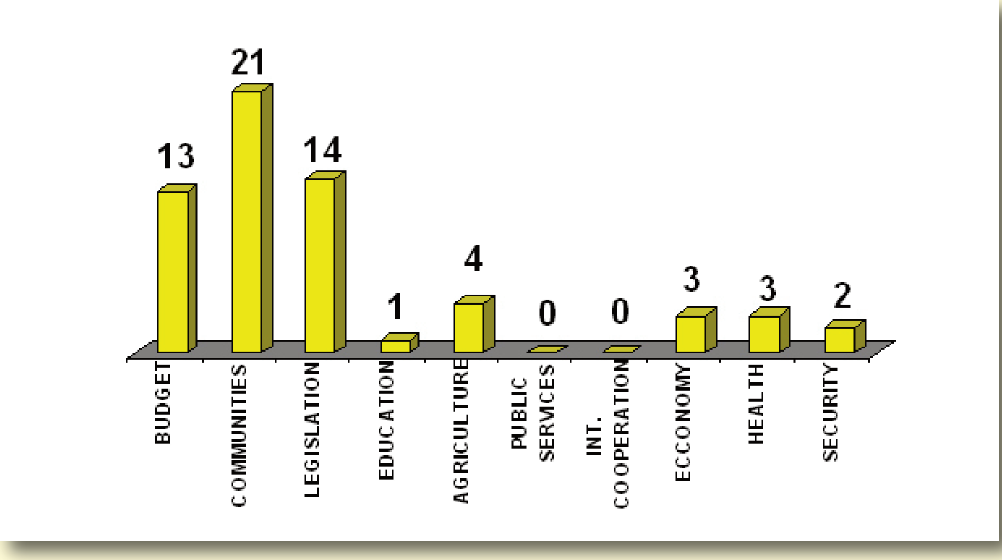

Table above presents number of Draft-Laws discussed by Assembly of Kosova committees for the period January-April 2007

KDI during monitoring assessed that in the course of discussion of Draft-Laws by committees, there was no sufficient experts and citizens invited to present at the workings of these committees in discussing certain Draft-laws that affect professional areas of society regulation..

RECOMMENDATION:

KDI RECOMMENDS ASSEMBLY OF KOSOVA COMMITTEES FOR FUTURE PERIOD TO WORK MORE TOWARDS ENGAGEMENT OF MORE EXPERTS AS WELL AS CITIZENS DURING TIME OF AMENDMENTS AND SUPPLEMENTS OF DRAFT-LAWS, DEPENDING ON THE AREA THAT THOSE LAWS AFFECT.

COMMITTEES IN DISCUSSING DRAFT-LAWS

Bearing in mind function of the main committees that aside of discussing Draft-Laws of their area, also discuss other Draft-Laws that come from functional committees, in this aspect it was noted evidently a higher number of Draft-Laws discussed from Committee for Community Rights and Interests, Committee for Budget and Finances and Committee for Legislation, Constitutional Framework, Gender Equality and Petitions.
Data on the number of Draft-Laws discussed during January-April period show that Committees which lead in Draft-Laws discussed are:
Committee for Communities with highest number of Draft-Laws discussed 21, Committee for Legislation discussed 14, and Committee for Budget discussed 13. Whereas committees with less Draft-Laws discussed are: Committee for Agriculture 4, Committee for Economy and Committee for Health each of them 3, Committee for Security 2, Committee for Education 1, while Committee for International Cooperation and Committee for Public Services haven't discussed any Draft-law during period January-April 2007.

COMMITTEES AS MONITORS OF IMPLEMENTATION LAWS

According to rule 53 of the Work Regulation of Assembly of Kosova "Authority of the Committees in Monitoring the Implementation of Laws", Assembly committees are obliged to monitor implementation of laws of the Government of Kosova including reporting of respective ministry before the committee, exercise control of the overall activity of the respective ministry by side of the committees, as well as visits of committee members to the respective ministries.

During period January-April, only Committee on Economy, Trade, Industry and Electricity was engaged in monitoring implementation of the Law on Consumer Protection.

KDI evaluates that oftentimes an obstacle for committees presents lack of preparedness of ministries to report before committees.

Committees that faced such difficulties were: Committee for Budget and Finance and Committee for Health, Work and Social Welfare.

-Such cases were evidenced on April 10, 2007 during monitoring of Committee for Health where Minister of Health, Mr. Sadik Idriz was invited to report regarding Law on Health Inspectorate and instead of him, presented Mr. Zef Komoni, Senior Officer. His absence made committee members to condition debate over this topic.

-Another case was evidenced on April 17, 2007 in the meeting of Committee for Budget and Finance where Minister of Economy and Financee, Mr. Haki Shatri was invited to discuss report of Financial Reviews for 2006 and despite of invitation sent to him, committee hasn't received confirmation on his presence or non-presence and continuation of the meeting without him was considered unreasonable bearing in mind the fact that we're dealing here with a very important sector of his area

RECOMMENDATION:

KDI RECOMMENDS COMMITTEES TO HAVE A GREATER ENGAGEMENT IN MONITORING LAWS OF GOVERNMENT IN FORCE IN ORDER TO FULFILL THEIR MONITORING ROLE AND IN MEANTIME ALSO ENSURE EFFICIENT FUNCTIONING OF LEGISLATION.

KDI RECOMMENDS MINISTRIES TO RESPECT LEGAL OBLIGATIONS AND SHOW HIGHER READINESS TO REPORT ON THEIR WORK BEFORE ASSEMBLY OF KOSOVA COMMITTEES.

PUBLIC HEARINGS AND CIVIC PARTICIPATION IN LAW-MAKING

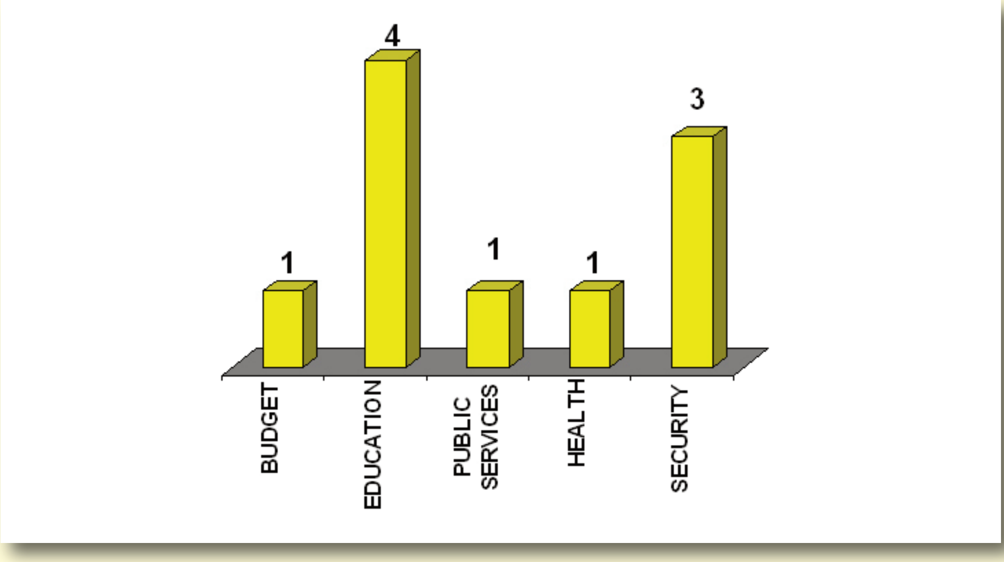

Public Hearings organized by committees

RECOMMENDATION:

Kosova Democratic Institute recommends Assembly committees to develop a strategy for better information of citizens regarding holding of Public Hearings.

KDI recommends Assembly of Kosova to create budgetary lines for Assembly committees in order to ensure expertise of extra-committee experts.

During period January-February 2007, according to rule 45 of the Work Regulation of Assembly of Kosova, committees have organized 10 public hearings in the course of discussing Draft-Laws with experts and interest groups to take suggestions, recommendations or their comments.

Committees that have higher number in organizing public hearings debates are: Committee for Education, Science and Technology, Culture, Youth and Sports which organized 4 public hearings, this is the committee which organized most public hearings during 4 months period. Then, Committee or Security counts in total 3 public hearings, Committee for Budget and Finances, Committee Health, Work and Social Welfare ad Committee for Public Services, Local Administration and Media follow each with 1 public hearing organized.

KDI evaluates that public hearings organized by Assembly committees were characterized with a low participation of citizens, experts and non-governmental organizations.

Kuvendi i Kosovës

• Kuvendi i Kosovës përbëhet prej 120 deputetëve të zgjedhur me votën e lirë me sistem zgjedhor proporcional. Njëzet (20) ulëse janë të rezervuara për komunitetet joshqiptare.

Kuvendi është organi më i lartë **ligjvënës** dhe miraton ligje me të cilat qeveriset Kosova.

Komisionet e Kuvendit të Kosovës

• Komisionet janë grupe të vogla të deputetëve të cilët mbulojnë një fushë të caktuar të çështjeve me të cilat merret Kuvendi.

Komisionet mundësojnë që Kuvendi njëkohësisht të kryej shumë funksione të rëndësishme: shqyrtimi në hollësi të projektligjeve të propozuara, raportimin në Kuvend mbi projektligjet e caktuara dhe aktivitetet që kanë të bëjnë me mbikqëqyrjen e punës së Qeverisë.

Komisionet e Kuvendit të Kosovës janë:

1. Komisioni për Buxhet dhe Financa
2. Komisioni për të Drejtat dhe Interesat e Komuniteteve dhe për Kthim
3. Komisioni për Çështjet Gjyqësore, Legjislacion dhe Kornizë Kushtetuese, Barazi Gjinore, Peticione dhe Kërkesa Publike
4. Komisioni për Arsim, Teknologji, Kulturë, Rini dhe Sporte
5. Komisioni për Bujqësi, Pylltari, Zhvillim Rural, Mjedis dhe Planifikim Hapësinor
6. Komisioni për Shërbime Publike, Administratë Lokale dhe Media
7. Komisioni për Bashkëpunim Ndërkombëtar dhe Integrim në UE
8. Komisioni për Ekonomi, Tregti, Industri, Energjetikë, Transport dhe Telekomunikacion
9. Komisioni për Shëndetësi, Punë dhe Mirëqenie Sociale
10. Komisioni për Siguri

Komisioni *ad hoc* për Rregullore të Punës së Kuvendit të Kosovës

Komisioni *ad hoc* për Media

Adresa e Kuvendit të Kosovës

Kuvendi i Kosovës
Rr. Nënë Terezë
10000 Prishtinë
Kosovë

Web: www.assembly-kosova.org
Email: info@assembly-kosova.org

EKIPI YNË - OUR STAFF

Ismet KRYEZIU
executive director

Behlul ZEKA
project manager

Fitore ZENELI
project coordinator

Nora VESELI
project coordinator

Arsim GJINOVCI
admin & finance

Lendita DELIAJ
project manager

Fatos FERATI
project coordinator

Sanije JAHIRI
project coordinator

Edita MUSTAFA
professional consultant

Violeta Zeka
professional consultant

Adresa - Address
KDI - Kosova Democratic Institute
Rexhep Luci 1/1, Prishtinë
Tel: (office) +381 38 248 038
email: office@kdi-kosova.org
web: www.kdi-kosova.org

NED

National Endowment
for Democracy

Supporting freedom around the world